

SVENSK UNGDOMS MILJÖ- OCH KLIMATPOLITISKA PROGRAM

Godkänt på Svensk Ungdoms förbunds kongress 8-9.5 2021

Vi ser miljön som ett av de viktigaste politiska områdena, där internationellt samarbete och nationell innovation är avgörande för att stoppa klimatförändringen. För att uppnå en miljövänligare och mer hållbar värld måste miljön tas i beaktande i all politik. Parisavtalet år 2015 var ett viktigt framsteg mot en hållbar framtid och dessa klimatmålsättningar ska genomsyra alla politiska beslut lokalt, nationellt och internationellt. Östersjön är i ett kritiskt läge som ett av världens mest förorenade hav. För att stoppa föroreningen krävs ett beslutsamt och aktivt samarbete Östersjöländerna emellan. Vi vill att EU tar sitt ansvar i frågan om havsföroreningar och aktivt inför sanktioner mot länder som smutsar ner haven. Den långsiktiga målsättningen är ett utsläppsfritt Finland utan fossila bränslen. Finland bör bli mera energisjälvförsörjande genom ökad produktion av koldioxidneutral energi. Vi vill ha en decentraliserad energimarknad med rättvisa spelregler för hållbar energiproduktion. Det ska löna sig att välja grönt och kosta att smutsa ner. Därför vill vi slopa miljö- och klimatskadliga stöd och skattelättnader. För att lösa framtidens energiutmaningar behövs resurser för forskning.

1. Energiproduktion och energianvändning
2. Östersjön, sjöar och vattendrag
3. Ekosystem
4. Forskning, utbildning och innovationer
5. EU och internationella relationer
6. Infrastruktur
7. Markanvändning
8. Finland

1. ENERGIPRODUKTION OCH ENERGIANVÄNDNING

Vi företräder en hållbar och långsiktig energipolitik som baserar sig på vetenskaplig fakta. För att värna om miljön måste vi frångå fossila bränslen så snart som möjligt och istället främja förnybara och långsiktiga energikällor såsom vind-, sol- och kärnkraft. Energiproduktionen i Finland skall vara klimatneutral innan år 2030 och på lång sikt fri från miljöskadliga utsläpp. Det skall bli lättare att installera småskalig miljövänlig energiproduktion på lokal nivå, till exempel i husbolag, och ekonomiskt lönsamt att ersätta föråldrade energisystem med hållbara lösningar. Också störningssäkerheten måste beaktas, så att energitillgången inte är beroende av vädret. Det måste finnas pålitlig reservenergi att tillgå.

SVENSK UNGDOM VILL:

- ATT Finland är klimatneutralt innan år 2030.
- ATT Finland i el- och värmeproduktionen fasar ut användningen av torv senast 2023, stenkol senast 2029 och övriga fossila bränslen senast år 2030.
- ATT EU stöder bygget av mera kärnkraft för att möjliggöra en ambitiös minskning av CO₂-utsläppen.
- ATT förnyandet av regleringen gällande kärnkraftverk försnabbas så att den underlättar uppbyggnaden av små modulära kärnkraftverk.
- ATT kärnkraften expanderas med nyare generationens reaktorer samt att fusion utvecklas och på lång sikt ersätter nuvarande kärnreaktorer.
- ATT kommunerna får mera fastighetskatteinkomster från vindkraft antingen genom att beskatta vindkraftparker som helhet, eller genom att sänka gränsen som definierar när ett vindkraftverk kan beskattas som kraftverk från 10

MVA till 2 MVA.

- ATT Finland inför skattelättnader för anskaffning av miljövänligare förbränningsanläggningar samt värme- och energikällor.
- ATT byråkratiska hinder för att installera solpaneler på privatägda bostadshus och i husbolag avvecklas.
- ATT utbyggnaden av vindenergi på ändamålsenliga platser underlättas och att besvärsträtten och den invecklade beslutsprocessen för uppförandet av vindparker ses över.
- ATT en utredning om att öppna upp elnätet för konkurrens görs och att lokala energilösningar för mindre företag möjliggörs.
- ATT stödsystemet för förnybara energiformer är teknikneutrala.
- ATT självförsörjningsgraden i energiproduktionen ökar.
- ATT Finland eftersträvar att importera endast hållbart producerad el.
- ATT rekyleffekten motarbetas med hjälp av skatte- och miljöpolitik.
- ATT det nordiska elöverföringsnätverket utvidgas.

2. ÖSTERSJÖN, SJÖAR OCH VATTENDRAG

Östersjön, våra sjöar och vattendrag är några av de största rikedomarna i vårt land. Dessa står dock inför många utmaningar, varav en stor del orsakas av människans aktivitet. Östersjön övergöds och biodiversiteten lider, klimatförändringen förvärrar läget och en ond cirkel uppstår. För att minska på belastningen av våra vatten måste det ske målmedvetna förändringar speciellt inom jordbruket och avloppssystemen, samt inom andra sektorer som orsakar utsläpp som tar sig till våra vatten. Gruvdriften i Finland måste också ske på ett sådant sätt som respekterar vattendragen och den omkringliggande naturen. Finland skall genast sluta dumpa snö i havet. I snön finns alltid en mängd miljöskadliga ämnen. Snötippor utanför tätorterna skall ses som ett bättre alternativ.

SVENSK UNGDOM VILL:

- ATT principerna för goda odlingsmetoder, bästa tillgängliga miljöteknologi och miljöpraktik tillämpas i jordbruket för att minska belastningen på vattendragen.
- ATT effektivare skyddszoner mellan jordbruksområden och vattendrag tillämpas.
- ATT gödsling på vattensjuka områden samt i omedelbar närhet av bäckar, källor, åar och andra vattendrag förbjuds.
- ATT minska på överexploateringen av våra fiskevatten, både nationellt och globalt.
- ATT skyddszoner i form av skogsväxtlighet bevaras vid skogsförnyelse intill vattendrag och stränder.
- ATT gipsbehandlingsmedel som binder näringsämnen på åkrar i Östersjöns avrinningsområden ökar.
- ATT kommunala avloppsnät och avloppsreningen byggs ut på ett sådant sätt, eller utnyttjar sådan teknik, som förhindrar utsläpp av avloppsvatten i vattendrag.
- ATT möjligheten för att minska miljöbelastningen i Östersjön genom att lyfta biomassa ur havet utreds.
- ATT fartygens avloppsvattenutsläpp i Östersjöområdet stoppas genom strängare lagstiftning.
- ATT Finland tar ställning mot utsläpp från industrier i Östersjöns avrinningsområde och arbetar för att minska övergödningen av Östersjön.
- ATT EU tar ett större ansvar i Östersjöfrågan och att EU lägger mera press på Ryssland och Polen att minska utsläppen.
- ATT vandringsfiskars vandring i vattendrag underlättas i båda riktningarna i närheten av vattenkraftverk.
- ATT Finland slutar dumpa snöhögar i havet och istället söker alternativa lösningar.
- ATT Finland förnyar gruvlagen för att bättre skydda vattendrag, speciellt i närheten av skyddade naturområden.

3. EKOSYSTEM

Vi skall värna om våra ekosystem. Till detta hör att arbeta för bevarandet av urskogarna och den biologiska mångfalden. Den biologiska mångfaldens bevarande ska säkerställas i beslutsfattandet och bland annat skogs- och jordbruket ska föras på ett sådant sätt som inte minskar på biodiversiteten. Finlands ursprungliga fauna skall respekteras. När nya arter kommer in i landet skall man följa med att inte populationen växer kraftigt och utgör ett hot mot faunan. Invasiva arter,

såsom vresros och lupiner skall bekämpas.

Läkemedelsrester måste förhindras att komma ut och göra skada i naturen. Antibiotikaresistens är ett växande problem i världen och uppskattningsvis dör 33 000 människor i Europa årligen till följd av antibiotikaresistenta bakterier. En lösning är minskad användning antibiotika för både människor och djur.

SVENSK UNGDOM VILL:

- ATT naturens mångfald beaktas i allt beslutsfattande.
- ATT den biologiska mångfalden återställs till exempel genom tilltäppning av diken och genom att rekonstruera dikade myrar till sitt naturliga tillstånd.
- ATT viltstammen vårdas och hålls på en nivå som inte hotar eller skadar människan.
- ATT Finland jobbar långsiktigt för att kontinuerligt sänka utsläppen av antibiotika och andra läkemedelsrester i vattendrag efter avloppsreningen.
- ATT det görs upp en konkret plan inklusive finansiering för att motarbeta invasiva arters utbredning i Finland.
- ATT Finland reviderar sina bedömningsgrunder gällande hur nyinkomna arter klassificeras och bemöts, för att undvika att själv invandrade arter exploderar i antal och undantränger andra arter.
- ATT Finlands urskogar bevaras.
- ATT metoder för odling och skötsel av skog stöder bevarandet av den biologiska mångfalden, exempelvis genom att imitera skogens naturliga störningar och utveckling.
- ATT naturvården i ekonomiskogar främjar den biologiska mångfalden, exempelvis genom att det lämnas kvar murken ved och naturvårdsträd vid avverkningar.
- ATT man vid planering av markanvändning och vattenanvändning tillämpar principen om att ingen nettoförlust av biologisk mångfald ska ske.
- ATT naturens positiva effekter på människors hälsa och välbefinnande inkluderas i det förebyggande social- och hälsovårdsarbetet.
- ATT naturvårdsåkrar med vall, mångfaldsåkrar och främjande av växttäckets vintertid utökas för att främja den biologiska mångfalden på åkrarna, vilka erbjuder livsmiljöer för åkerfåglar och många däggdjur.
- ATT Finland tar en aktiv roll både på ett nationellt och globalt plan för att skydda den biologiska mångfalden i enlighet med FN:s biodiversitetskonvention.

4. FORSKNING, UTBILDNING OCH INNOVATIONER

Forskning och innovation är A och O för att lösa de utmaningar vi står inför. Barn ska från en tidig ålder bli vana med att tänka på produkters livscykel och se det som naturligt att välja klimatsmarta alternativ. De nordiska länderna skall gemensamt arbeta för att utveckla miljövänligare teknologi. Hjärnflykten från Finland skall motarbetas genom högre budgetmedel för forskning och innovationer. Så blir Finland ett eftertraktat land att bedriva forskning i. Energisektorn är den som bör utvecklas mest, både när det berör produktion och konsumtion. Konsumtionen av energi skall ha en så hög verkningsgrad som möjligt. Fusionsteknologi utvecklas internationellt och Finland bör stödja utvecklingen och ta en aktiv roll i den.

SVENSK UNGDOM VILL:

- ATT kunskap om produkters livscykel och materialens kretslopp lyfts upp mer i grundskolans läroplan redan i ett tidigt skede, baserat på den internationella standarden ISO-14040.
- ATT behovet och nyttan av forskning och innovationer beaktas i form av höjda anslag till landets universitet och högskolor.
- ATT Finland motarbetar hjärnflykt genom att underlätta för akademiker med utländsk härkomst att stanna i landet efter avslutade studier eller avslutad arbetskommendering.
- ATT Finland förstärker kontakterna inom Norden och Baltikum genom att finansiera gemensamma forsknings- och innovationssatsningar.
- ATT Finland är med och utvecklar ersättande lösningar för nuvarande miljöbelastande teknologi.
- ATT Finland deltar i internationella projekt för utvecklandet av fusionsteknologi.

5. EU OCH INTERNATIONELLA RELATIONER

EU ska vara den som visar vägen till en miljö- och klimatvänligare framtid. Vi måste arbeta för att EU är det område som först når utsläppsneutralitet på alla sektorer. Detta kräver kraftiga åtgärder som förpliktar medlemsstaterna. Då EU utfärdar förordningar ska de vara ambitiösa och välförberedda. Enskilda medlemsländer ska inte kunna stoppa den ambitiösa politiken, utan allas insats behövs.

För att minska på utsläppen behöver vi en transportomställning i Europa. Tåg ska prioriteras framom flyg, och tågen ska drivas med grön elektricitet. Flygbränsle ska beskattas i hela unionen, och varor ska transporteras med utsläppsvänliga fartyg, lastbilar och andra färdmedel.

EU:s utsläppshandel ska utvecklas till ett globalt system, där utsläppsrättigheternas antal blir färre och därmed dyrare. Man ska inte kunna sälja utsläppsrättigheter vidare, och oanvända rättigheter ska automatiskt förbli oanvända. Företag ska uppmuntras till att bli miljövänliga både genom tvingande lagstiftning och ekonomisk nytta. Det ska vara i företagens eget intresse att respektera vår planet.

SVENSK UNGDOM VILL:

- ATT EU har fasat ut kol som bränsle 2030 och är klimatneutralt senast 2050.
- ATT EU minskar sina koldioxidutsläpp med minst 65 procent jämfört med utsläppsnivån 1990 fram till år 2030.
- ATT EU utvecklar sin utsläppshandel genom att i ännu snabbare takt sänka utsläppstaket samt öka priset på utsläppsrätterna.
- ATT EU:s klimatlag och kolbudget blir bindande för samtliga medlemsländer.
- ATT EU avskaffar skattefriheten för flygbränsle och stöder övergången till el-, gas- och hybridbilar genom att satsa på utbyggnad av infrastruktur.
- ATT det europeiska elnätet utvecklas för effektivare överförbarhet.
- ATT EU ska arbeta för minimal användning av emballage och förpackning av europeiska produkter och att förpackningarna ska vara miljövänliga.
- ATT Finland och EU tar ett större ansvar i granskningen av importerade varor och deras klimat- och miljöpåverkan samt sociala påverkan.
- ATT EU förutsätter att de nya medlemsländerna så fort som möjligt uppfyller gemenskapens miljöförpliktelser. Samma målsättning bör ställas på EU:s samtliga samarbets- och handelsavtal.

6. INFRASTRUKTUR

En god infrastruktur är grunden till ett miljövänligt samhälle. För att förverkliga detta vill vi att det skall vara möjligt för alla att återvinna sitt avfall och att man ska producera biogas av avfallet. Vi anser att man redan i planeringsskedet av bostadsområden bör ta miljöfaktorer i beaktande bland annat genom att bygga i trä, planera cykelleder och möjliggöra smidig kollektivtrafik.

SVENSK UNGDOM VILL:

- ATT återvinningskärl för plastförpackningar finns i alla husbolag.
- ATT kommuner utvinnet biogas på sina avfallsanläggningar.
- ATT klimat- och miljöpåverkan får en större roll i det lokala och regionala beslutsfattandet, såsom inom markplanering och byggande.
- ATT vi bygger energisnåla byggnader för långsiktigt bruk och starkt uppmuntrar till att bygga i trä.
- ATT vi satsar på spårtrafiken som ett hållbart transportmedel genom att satsa på underhåll och förbättringar av järnvägsnätverket.
- ATT det införs förbättrade ekonomiska incitament som uppmuntrar till utveckling och användning av kollektivtrafik i tätorter.
- ATT trängselavgifter införs i huvudstads-, Åbo- och Tammerforsregionen.
- ATT cykeltrafik främjas vid utveckling och renovering av vägnätverket.
- ATT Finland utvecklar och expanderar nätverket av tankningsstationer för biogasbilar och laddningsstationer för elbilar.

7. MARKANVÄNDNING

Skogen är en viktig ekonomisk resurs för Finland och utvecklingen av skogens användningsändamål ökar hela tiden, bland annat textilier och nya byggnadsmetoder som ersätter till exempel betong. För att öka kolsänkorna krävs ett aktivt skogsbruk och en aktiv skötsel av ekonomiskogar.

Jordbruket står också inför utmaningar vad gäller biodiversiteten. Diversifieringen av grödor leder till ett omväxlande landskap och biotoper för flera djurarter. Naturbetesängar är en åtgärd för att öka biodiversiteten, och Finland bör införa ett certifikat för naturbeteskött. Alla jordbrukare bör utbildas i metoder som ökar kolbindningen i marken. Det skall finnas möjlighet för jord- och skogsbruksutövare att söka stöd för att öka biodiversiteten på sina marker och även utvinna förnybar energi. Markägaren har bestämmanderätt om markens användning, vare sig denne är en privatperson, förening eller kommun. Därför behövs fungerande mekanismer som uppmuntrar till hållbar markskötsel.

SVENSK UNGDOM VILL:

- ATT vi stödjer jord- och skogsbrukarna i deras arbete mot klimatförändringen.
- ATT Finland jobbar med att skapa en hållbar och miljövänlig livsmedelsproduktion.
- ATT Finland stöder jordbruksföretagens utveckling och sporrar till nya innovationer och arbetssätt som minskar jordbrukets miljöpåverkan.
- ATT man i Finland tar i bruk ett certifikat för naturbeteskött i stil med det i Sverige.
- ATT man stöder gallring i högre grad.
- ATT lagen om beskogning av impedimentmark (1114/2020) blir permanent.
- ATT obeträdda gräsmattor till exempel i korsningsområden och längs med vägar ersätts med stadsängar.
- ATT naturens mångfald tryggas vid planering av markanvändning.
- ATT skogen fortsätter växa mer än det årliga uttaget.

8. FINLAND SOM MILJÖ- OCH KLIMATFOREGÅNGARE

Finland har en skyldighet att göra så mycket som möjligt för att motverka klimatförändringen. Vi kan göra detta genom att fokusera exempelvis på klimatmedvetenhet och utbildning om cirkulär ekonomi redan i grundskolan. Miljövänliga val skall gynnas ekonomiskt medan stöd och skattelättnader som är skadliga för miljön och klimatet ska utelämnas. Vi behöver även minska på matsvinnet och se över våra egna konsumtionsbehov. Finland skall vara en global föregångare för en klimatneutral framtid som går hand i hand med social och ekonomisk hållbarhet.

SVENSK UNGDOM VILL:

- ATT individens miljö- och klimatmedvetenhet utökas till exempel genom tydlig konsumentinformation.
- ATT Finland går in för en skatteväxling som främjar en grön ekonomi, så att det lönar sig att välja miljö- och klimatsmart och kostar att smutsa ner.
- ATT Finland stöder andra länder genom att bland annat satsa på ökat samarbete över landsgränser och utbyte av kunskap och innovationer inom klimatförändringen.
- ATT Finland arbetar vidare för att öka återvinningen av konsumtionsprodukter med målsättningen att skapa en resurssmart cirkulär ekonomi.
- ATT Finland ska arbeta för att minska matsvinnet, speciellt i storkök, livsmedelsbutiker, restauranger och caféer, och satsa på utökad livsmedelsdistribution till behövande.
- ATT miljö- och klimatskadliga stöd och skattelättnader utfasas.
- ATT lokalbefolkningens och urfolkens behov och synpunkter respekteras vid planering av gruvor och markutnyttjande.
- ATT det reserveras mer resurser för nationalparkernas underhåll och stöd.
- ATT kunskap om allemansrätten och den finländska naturens allmänvård lyfts fram bättre.